

1012308

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 5805
Tarih : 01.11.2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Halihazırda çok sayıda avukat tutuklu bulunup avukatların tutukluluk meselesi aynı zamanda yurttaşın savunma hakkı bağlamında da önemli bir sorun teşkil etmekte olup avukatlara yönelik yargı baskısının sebep ve sonuçlarının araştırılması ile alınacak önlemlerin tespiti amacıyla Anayasa'nın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 üncü ve 105 inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz. 01.11.2017

Meral DANIŞ BEŞTAŞ

Adana Milletvekili

GEREKÇE

Son dönemde artan baskı ortamı avukatları da içine alan geniş bir sarmala dönüşmüş durumdadır. Tutuklu gazeteciler ile başlayan süreç akademisyenler, öğrenciler, siyasetçiler, dokunulmazlıkları bulunan milletvekillerini içine almış sıra avukatlara da gelmiştir. Geline aşamada savunma makamını temsil eden avukatların; yargı baskısı ile pasifize edilmeye ve görevlerini yaptırımamaya dönük bir tercih ile karşı karşıya oldukları açıktır.

Hâkim ve savcılarının tutuklanma tehdidi ile görev yaptığı, yüzlerce gazetecinin, siyasetçilerin, milletvekillerinin, akademisyenlerin, kamu emekçilerinin cezaevinde olduğu bir ülke gerçekliğinde savunma da bu haksız gözaltı ve tutuklamalardan ayrı tutulmamıştır. Sayıları 500 civarında olduğu ifade edilen avukat halihazırda cezaevindedir. Demokrasinin rafa kalktığı, düşünce ve ifade hürriyetinin olmadığına

dair temel kriter olarak dillendirilen tutuklu gazeteci sayısına ilişkin yapılan atıflar artık avukatlar için de söz konusu olmaya başlamıştır.

Diğer yandan avukatlar üzerindeki baskı aracı sadece gözaltı ve cezaevi tehdidi değil, OHAL ile gündeme gelen savunma görevlerine de ilişkindir. Örneğin CMK-149. maddesine göre seçilen veya 150. maddesine göre görevlendirilen müdafî, hakkında bu maddede sayılan suçlar nedeniyle soruşturma ya da kovuşturma bulunması halinde müdafîlik görevini üstlenmekten yasaklanabilecektir. Yine KHK ile avukatların gözaltı işlemleri kolaylaştırılmış, avukat bürolarındaki aramalarda savcının bulunma zorunluluğu kaldırılmıştır. Bilgisayar ve kütüklerinin kopyalanması uzun sürecekse el konulabilmesi mümkün hale gelmiştir. Avukatların gözaltına alınmalarını kolaylaştıran düzenlemelerin yanı sıra duruşmalardan azade tutulmaları, dosya üzerine konulan gizlilik kararları gibi uygulamalarla cezaevi dışında da avukatlar baskı altında tutulmak istenmektedir.

Tüm bu uygulama ve düzenlemeler; kuşkusuz avukatları susturmak ve “makul avukat” yahut “uyumlu avukat” konumuna getirerek hukuka aykırılıkları gizleme amacına hizmet etmektedir. Hükümetin “makul avukat” projeleri her alanda devam etmekte olup bir başka düzenleme de Adalet Bakanlığı Kanunlar Genel Müdürlüğü’nün web sitesinde görüşe açılan *Hukuk Muhakemeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı Taslağının* ilgili hükmünce “hâkime, gördüğü bir davada, davanın avukatını salondan ve bütün davadan uzaklaştırma yetkisi” verilmesine ilişkindir. Yani avukatın bir disiplin suçu işleyerek duruşmanın ertelenmesine yol açması halinde (takdir yetkisi duruşma hâkiminde olmak üzere) avukat salon dışına çıkarılırken o davanın da avukatsız devam ettirilmesi önerilmektedir. Kuşkusuz hükümetin tüm bu düzenlemeleri kendi güdümlerinde, kendilerine memur edilen hâkim ve savcı ile eşgüdüm içerisinde çalışacak bir tür memur avukat tahayyülünün bir neticesidir. Ancak bu yöntemlerin bir diğer boyutu da yurttaşın savunma hakkının yok sayılması anlamına gelmektedir ki bu çok daha vahimdir.

Avukatların tutuklanması, tutuklanma tehdidi ile boyun eğdirme çabaları, hatta gözaltında bulunan avukatlara ters kelepçe, darp gibi onur kırıcı muamelelerde bulunulması, KHK ile avukatların gözaltına alınma işlemlerinin kolaylaştırılmasının yanı sıra hâkimlere avukatı görevden men yetkisinin son derece hadsiz bir biçimde bütün davalara sirayet ettirilme çabaları hukuk devleti ilkesinden vazgeçildiğinin bir

diğer ifadesidir. Savunma makamını temsil eden avukatlar, mevcut durumda hukuk ilkelerinin tek savunucusu ve gerçek adaletin yol göstericisi durumundadırlar. Bu nedenle avukatlara yönelik yargı baskısının mevcut hukuksuzlukların üzerini örtme çabası olduğu da açıktır. Savunma hakkının kısıtlanması ile hukuk dışı kararların artması muhtemel; bu kararların denetimden azade tutulacağı da aşikârdır.

Bu itibarla parlamento çatısı altında savunmaya yönelik gözaltı ve tutuklama operasyonları başta olmak üzere avukatlık mesleğinin ifa edilmesine yönelik getirilen sınırlandırmaların bir bütün olarak değerlendirilmesi gereklilik arz etmektedir. Zira savunma makamını temsil eden avukatlara yönelik bu uygulama ve düzenlemelerin aynı zamanda bireyin savunma hakkına yönelik olduğu da unutulmamalı ve avukatların mesleklerini bağımsız bir biçimde ifa etmelerinin koşulları sağlanmalıdır. Bu nedenle bir meclis araştırması açılarak tutuklu avukatların durumu başta olmak üzere avukatlara yönelik baskının boyutları, sebep ve sonuçları ile birlikte bütünen değerlendirilmeli ve alınacak önlemler tespit edilmelidir.

2
Filiz KERESTECİOĞLU
HDP İstanbul Milletvekili

3
Behçet YILDIRIM
HDP Adıyaman Milletvekili

5
Dirayet TAŞDEMİR
HDP Ağrı Milletvekili

7
Ayşe ACAR BAŞARAN
HDP Batman Milletvekili

9
Saadet BECEREKLİ
HDP Batman Milletvekili

11
Mizgin IRGAT
HDP Bitlis Milletvekili

12
Altan TAN
HDP Diyarbakır Milletvekili

14
İmam TAŞÇIER
HDP Diyarbakır Milletvekili

16
Sibel YİĞİTALP
HDP Diyarbakır Milletvekili

18
Mahmut TOĞRUL
HDP Gaziantep Milletvekili

4
Berdan ÖZTÜRK
HDP Ağrı Milletvekili

6
Sırrı Süreyya ÖNDER
HDP Ankara Milletvekili

8
Mehmet Ali ASLAN
HDP Batman Milletvekili

10
Hişyar ÖZSOY
HDP Bingöl Milletvekili

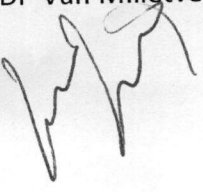
13
Feleknas UCA
HDP Diyarbakır Milletvekili

15
Nimetullah ERDOĞMUŞ
HDP Diyarbakır Milletvekili

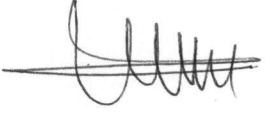
17
Ziya PİR
HDP Diyarbakır Milletvekili

19
Nihat AKDOĞAN
HDP Hakkari Milletvekili

Bedia ÖZGÖKÇE ERTAN 20
HDP Van Milletvekili

Nadir YILDIRIM 22
HDP Van Milletvekili

21 Adem GEVERİ
HDP Van Milletvekili

